

Niveau af metan ved stald og afgræsning hos XX

Baggrund

I juni 2024 fremlagde den grønne trepart en plan for at gennemføre Danmarks klimapolitik og arealforvaltning i landbruget. Et vigtigt element er en ny husdyrafgift, som også gælder for kødkvæg. Afgiften starter på 300 kr. pr. ton CO₂e i 2030 og stiger til 750 kr. i 2035. Før 2030 skal det biologiske grundlag for afgiften fastlægges, herunder hvor meget metan forskellige dyr udleder.

Køer udleder metan som en naturlig del af deres fordøjelse, når mikroorganismer i vommen nedbryder foderet. Mængden afhænger især af fodertypen, hvor fordøjeligt foderet er, hvor meget dyrene æder, samt om de går på stald eller græs. Også dyrenes alder, størrelse og produktionsniveau spiller en rolle.

For kødkvæg er der begrænset viden om metanudledning, især når dyrene går på græs. Der mangler data for forskellige dyregrupper (kvier, tyre, køer) og for, hvordan foder og fodringsstrategi påvirker metanproduktionen. Ny forskning har vist, at malkekøer på græs kan udlede mindre metan, men de græsser typisk på andre typer marker end kødkvæg, hvilket gør resultaterne svære at overføre direkte.

Derfor gennemfører SEGES Innovation et nyt 2-årigt projekt (KlimaBøf), der skal måle metan fra kødkvæg både i stald og på græs og sammenligne resultaterne med nationale beregninger.

Formål

Formålet med afprøvningen var at opsamle data omkring udskillelsen af metan fra kødkvæg under stald og ved afgræsning. Målingerne blev foretaget fra marts til november, hvor køerne først var på stald, derefter afgræsning i månederne april-oktober, med staldperiode igen sidst i oktober og november. Under forløbet blev der taget foderprøver og græsprøver til at bestemme fiberindhold i foderration og græs.

Resultater

Klima:

Der var ingen ændring i metanudledningen mellem stald og afgræsning. Den gennemsnitlige metanudledning var 229,4 g/ko/dag.

Tabel 1. Gennemsnitlige metanudledning fra ammekøer i perioderne

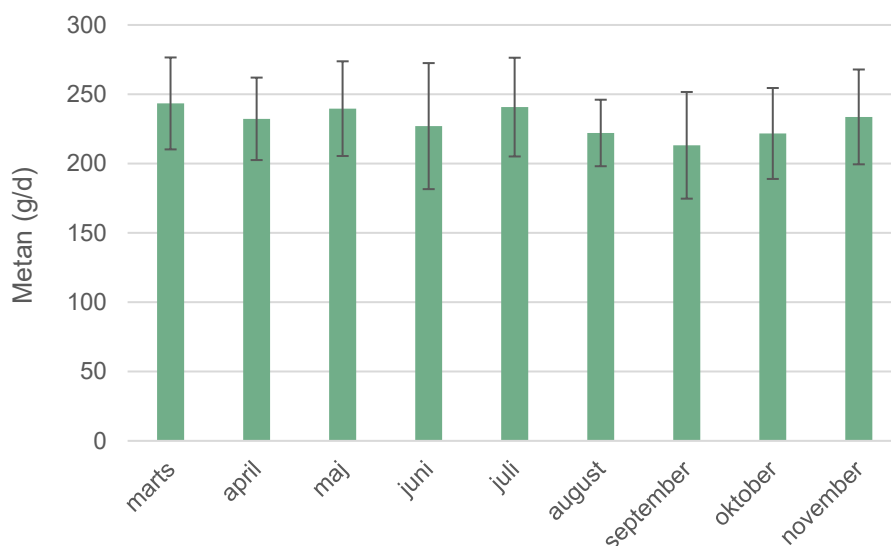
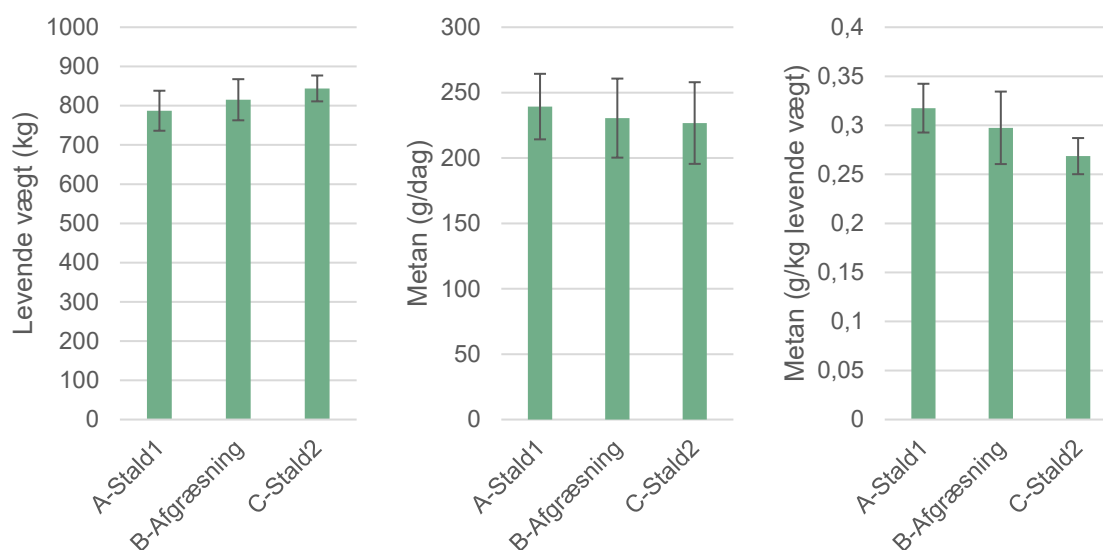
	Metan (g/dag)	Antal køer	Antal målinger pr ko
Stald	239,3	8	186
Afgræsning	230,5	14	317
Stald	226,7	12	221

Tabel 2. Gennemsnitlige vægt for ammekøer

Dato	Vægt (kg)	Antal køer
24. april 2025	779,9	7
5. august 2025	815,2	10
11. oktober 2025	835,3	11

Tabel 3. Foderanalyser

	Dato	Tørstof (g/kg)	NDF (g/kg TS)
Græsensilage	10-04-2025	310	399
Majsensilage	10-04-2025	270	305
1. slæt græsensilage	10-04-2025	228	587
Frisk græs forår	23-04-2025	147	342
Frisk græs sommer	13-06-2025	353	584
Frisk græs efterår	01-09-2025	303	510
Wrap	20-10-2025	722	541

Figur 1. Gennemsnitlige metanudledning for ammekøer og standardafvigelsen pr måned

Figur 2. Gennemsnitlige vægt, metan og metan/kg kropsvægt for ammekøer med standardafvigelser i perioderne

Konklusion

Målingerne viste ingen tydelig ændring i metanudledningen gennem græsningssæsonen. Der sås en mindre tendens til lavere metan i efteråret pr. kg levende vægt, men dette skyldes primært, at dyrenes kropsvægt stiger, mens den absolutte metanproduktion har et minimalt fald. Dermed bliver forskellen kun synlig, når udledningen opgøres i forhold til kropsvægt.

Marie Rønn
SEGES Innovation P/S
11-03-2026